

EN TUR I TRÄ

*De är en del av berättelsen om
hur det moderna Sverige blev
till – snart firar ett av Sveriges
stoltaste snickerier 100 år!*

Text HANNA NOVA BEATRICE Foto ANDY LIFFNER

Köket *Intro* i träslaget
alm, ett av Kvänums
många prisbelönta kök.

b

ländande gula rapsfält breder ut sig över landskapet när man kör mot den lilla bruksorten Kvänum i Västergötland.

Här bor det idag drygt 1 000 personer, och varje dag reser lika många hit för att arbeta på ortens lantbruksföretag, torkanläggningar och fläktföretag. En bit utanför ligger den pampiga byggnaden Kökens hus, en destination för alla som går i renoveringstankar och letar köksinspiration – här kan man se retrokök med sneda 60-talsluckor, lantliga kök, klassiska och moderna, allt producerat bara några minuters bilkörning därifrån. Där ligger köksföretaget som tagit sitt namn från orten, Kvänum kök.

Man kan säga att företaget Kvänum är en del av berättelsen om hur det moderna Sverige blev till; de lokala råvarorna, produktionen och kunskapen som gått i arv i generationer, för att inte tala om kärleken till det gedigna hantverket. Vi ser det överallt när vi reser genom landet. Lokal produktion som stått sig genom tiderna,

Köket Grip i rökt ek nougat.

»PÅ 30-TALET SNICKRADES VÄVSTOLAR TILL FATTIGVÅRDEN I MALMÖ,
70 ÅR SENARE LEVERERADES SAMTLIGA KÖK TILL TURNING TORSO.«

MARIE MALMENSKOG

Marknadschef, Kvänum

Vilket är ert mest populära kök och varför?

Vårt klassiska *Broby* som handmålas på ask och finns i en mängd olika kulörer. De mest efterfrågade färgerna är dunvit och dimgrå, gärna i kombination med en accentfärg på köksön. *Broby* har en platsbyggd känsla som passar väldigt fint i många hem från slutet av 1800-talet fram till början av 1930-talet men även i nybyggda hus i klassisk stil.

Vilka trender ser ni inom kök just nu, framöver?

En trend är att kökets utformning anpassas till stilen i hemmet. Vi ser också en stark trend med träkök, både i mörka och ljusa behandlingar på ek, valnöt och alm. Dovt målade kök i kombination med trädetaljer kommer starkt, med inspiration från både USA (shaker) och England.

Vad är den största förändringen i svenskens köksvanor?

Köket har blivit en möbel och placerats i finrummet, då är det viktigt med alla materialval så att det blir en vacker helhet. Intresset för kockar och deras mer avancerade matlagning har påverkat kundens önskemål om kökets funktioner och utformningen av köket och kunskapen hos våra säljare har förändrats betydligt de senaste åren.

Berätta om ert nya badrum!

Cool classic bad är ett shakerinspirerat badrum där äkta material skapar lugn och närvaro. Handfaten i vitt porslin vilar på ett underrede målat i Skog eller Hav med hyllplan av ribbor i ek. Fristående armoireskåp och knoppbråda förstärker *Cool Classic* stilen i rummet.

Den gråbruna
bänkskivan i
marmor heter
Pietra Grigia.

KÖK

Detalj från köket *Intro*, som byggts upp i Kökens hus i Kvänum.

»HAN VAR SON TILL EN SKOMAKARE, OCH SOM BARN LÄRDE HAN SIG ATT TÄLJA LÄSTER. DET VAR SÅ HAN FÖLL FÖR TRÄ.«

Köket *Intro* i träslaget alm, med överskåp i *Ramel* vitrin, som har en smal ramlucka i träslaget i alm. Köket saknar handtag då det finns en grepplist i alm integrerad i skåpstommen. Tunn vacker bänkskiva i grön granit. Sittplats och öppen hylla finns på den generösa köksön.

förnyat sig, format en bruksort, en plats, och blivit en del av den svenska stoltheten. Det är sådana företag som överlevt trots att många andra lågprisflyttat sin produktion utomlands, envist vägrat anpassa sig när lönsamheten kallat på effektivisering och snabba förändringar, vägrat lägga ut hantverket och bli en fabrik som bara monterar olika delar som byggts i andra länder.

Vi har några sådana kvar i Sverige.

GUSTAV JOHANSSON GRUNDADE företaget 1923. Han var son till en skomakare. Som barn lärde han sig om läder, pliggar och randsöm, och så småningom även att tälja läster i trä. Det var så han föll för trä. Han utbildade sig till möbelsnickare och efter några år öppnade han ett eget snickeri. Det allra första köket tillverkade han åt sina svärföräldrar redan på 20-talet. Det har gått 94 år sedan fröet sades till det som i dag är Kvänum, nästan ett sekel och ett arv i tre generationer.

I dag görs alla kök på plats i Kvänums enorma snickeri. Det sitter en stolthet i väggarna. Många har jobbat här i hela sitt yrkesverksamma liv, kan allt om träs egenskaper. Alm, ask och ek, och faner, »fabrikens guld«, som köps i stora mängder från Tyskland. Allt handmålas i särskilt tempererade rum.

Nylanserade Cool
classic bad, målat
i kulören Skog
med väggskåp i
vitbonad ek.

Fristående
armoire-
skåp i Skog
som vilar
på en an-
tiksocket.

»DET HAR GÅTT 94 ÅR SEDAN FRÖET SÅDDES
TILL DET SOM I DAG ÄR KVÄNUM.«

KÖK

Köket *Cool classic* Hav med bänkskivor i spansk kalksten, hylla med ribbor i ek och knoppbräda som löper längs rummets väggar. Inga överskåp i *Cool classic*-stilen utan förvaring under bänk eller i fristående högskåp (gärna i vitek). Handtag i brons och antracitgrå vask.

*»KVÄNUM SATSAR INTE LÄNGRE ENBART PÅ KVALITETSKÖK,
UTAN RÖR SIG NUMERA I ALLA RUM.«*

»KÖKET HAR BLIVIT EN MÖBEL OCH PLACERATS I FINRUMMET.«

Ramel i vitbonad ek,
med köksö i corian.
Moderna maskiner från
Gaggenau ger köket
utmärkt funktion för
den matlagningssin-
tresserade.

Allt tillverkas efter kundens beställning. Att välja fanér till ett helt kök kräver sin kompetens och noggrannhet.

Bästsäljaren är fortfarande det lantliga köket, i Norge är det hetast av allt – det spelar liten roll om det är till en tvåa i city eller en villa utanför stan. Kvänums USP är inte bara det gedigna hantverket, utan också att kunna erbjuda ett kök som matchar husets karaktär.

Sedan designchefen Per Fernholm började arbeta på företaget för 17 år sedan, med studier i finsnickeri och båtbygge bakom sig, har företagets anställda dubblats. I dag arbetar 180 personer i produktionen.

Tiderna förändras såklart, och med dem våra vanor.

I dag lägger vi större vikt vid dressing rooms och tänker mer på att skapa en helhet i våra hem, där all fast inredning följer samma röda tråd. Det har Kvänum snappat upp, och de satsar inte längre enbart på kvalitetskök, utan rör sig numera i alla rum, gör inredning för dressing room, tvättstugor och badrum.

Samtidigt expanderar storstäderna. Allt fler fastighetsutvecklare trängs på premiummarknaden, skapar exklusiva bostadsrätter i före detta skolverk och fabriker, förädlar, förnyar och bygger nytt med namnkunniga arkitekter. Kvänum levererar i dag 80 procent till privatkund och 20 procent till bostadsprojekt. Ett helt team arbetar med att möta efterfrågan på projektsidan.

Det går snabbt.

På 30-talet snickrades vävstolar till fattigvården i Malmö, 70 år senare levererades samtliga kök till Turning Torso i samma stad. Kanske är Kvänums främsta styrka att man följt den svenska utvecklingen. Och varit lite envis. För mer rätt i tiden än nu är det svårt att vara.

I en tid när vi i allt större utsträckning vill veta en varas ursprung, vem som har gjort den och av vad, börjat tänka långsiktigt och värna om miljön – då frodas de företag som envist bitit sig fast. ®